

Pinguïns

Waggelende 'obertjes' van het zuidelijk halfrond

Pinguïns zijn vogels, maar kunnen niet vliegen. Ze hebben wel alle kenmerken van een vogel: vleugels, een snavel, veren en ze leggen eieren.



Niet vliegen, wel zwemmen

Pinguïns hebben dus wel vleugels, maar die zijn te klein om het zware lijf op te laten stijgen. Botten van de meeste andere vogels zijn hol en dus licht. De botten van pinguïns zijn massief. Ze zijn gevuld met merg en daardoor een stuk zwaarder.

Hun kleine vleugeltjes gebruiken ze als peddels. Ze zwemmen ermee als de besten. Dat zwemmen ziet er haast een beetje uit als vliegen, maar dan onder water. Het grootste deel van hun leven brengen de pinguïns door in het water, jagend op lekkere verse vis. Het zijn briljante zwemmers en ze hebben zelfs drie verschillende zwemslagen!

- rustig peddelend aan de oppervlakte met hoofd en staart boven water
- snel duikend en door het water 'vliegend' om voedsel te vangen
- snel zwemmend vlak onder de oppervlakte en af en toe boven water springend



Bij het zwemmen kunnen ze wel zo'n 20 minuten onder water blijven. Dan moeten ze weer naar boven om adem te halen. Ze halen een snelheid van ruim 14 km per uur. Sommige soorten gaan nog sneller. Vergelijk dat maar eens met mensen die zo tussen de 4 en de 5 km per uur halen. Als pinguïns een tocht houden om flink te eten, kunnen ze wel zo'n 1000 km per tocht afleggen!

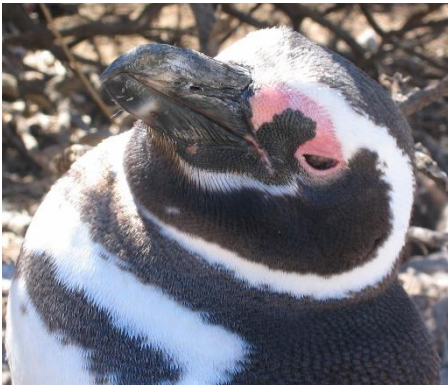
Pinguïns hebben het vliegen dus niet nodig om aan voedsel te komen. Ze kunnen veel dieper en langer duiken dan de vliegende zeevogels. Dat is heel handig, want zij vangen vis op plaatsen waar andere vogels helemaal niet bij kunnen komen. En ze hoeven ook niet via de lucht te vluchten voor vijanden, ze duiken gewoon het water in.

Lopen gaat ze minder goed af. Eigenlijk lopen ze continu 'op hun hurken'. Daar krijgen ze die waggelende gang door. Als er sneeuw ligt, bewegen pinguïns zich op het land op een veel snellere manier voort. Ze laten zich op hun buik vallen en schuiven als sleetjes naar voren. Ze duwen zich met hun poten en hun vleugels vooruit, zoals een skiër zijn stokken gebruikt.

Soorten

Er zijn 17 soorten pinguïns bekend. De keizerspinguïn is de grootste. Die wordt wel 110 cm hoog en zo'n 30 kilo zwaar! De dwergpinguïn is met 40 cm en 20 kilo de kleinste soort. De macaronipinguïn is herkenbaar aan de opvallende goudgele kuif.

De Adéliepinguïn heeft geen andere kleuren dan wit en zwart, maar wel een mooi wit ringetje om zijn ogen in zijn verder zwarte kop.



Waar wonen ze?

Er zijn pinguïns die op de Zuidpool voorkomen en broeden, maar dat geldt niet voor alle soorten. De meeste soorten zoeken kustgebieden op waar niet zoveel ijs ligt. Ze maken hun nesten dan op stenige bodems. De humboldtpinguïn, hiernaast op de foto, kom je zelfs dichtbij de evenaar tegen! Maar langs de kust waar hij voorkomt, stroomt wel koud water, de koude golfstroom.

Nestelen

Pinguïns nestelen aan de kusten. Ze moeten altijd snel de zee kunnen bereiken, omdat ze hun eten uit de zee halen. Ze maken kleine kuiltjes of holletjes om hun eieren in te leggen. Het hangt van de bodem af, waar hun nest uit bestaat: zand, gras of stenen. Soms bekleden ze hun nest met veren.

Pinguïns leggen gemiddeld één of twee eieren en vader en moeder broeden meestal om en om.

Bij keizerspinguïns overigens juist niet. De vrouwtjes leggen de eieren midden in de winter en papa broedt ze kleumend in de poolwinter uit.



Als het vrouwtje in de lente terugkeert naar het nest in de lente, komt het ei uit. Mama gaat dan 'babysitten' op de kant, terwijl papa zich in zee weer vol kan eten en voedsel haalt voor de kleine.

Met z'n allen

Pinguïns leven in groepen. Ze zoeken met z'n allen naar voedsel in de zee. Op het menu staan meestal vis en kleine krabbetjes. De meeste pinguïns broeden ook in kolonies van soms wel vele duizenden pinguïns bij elkaar. De grootste vijand van de pinguïn is de zeeluipaard, een zeehond van wel vier meter lang. Hij heeft het vooral gemunt op de pinguïn en eet er wel een paar per dag. Gelukkig kunnen pinguïns razendsnel zwemmen en weten ze ook heel vaak te ontsnappen.



Warm blijven in de poolkou

Pinguïns moeten zichzelf kunnen beschermen tegen extreem koude temperaturen en ijskoud water. Hun verenkleed is daarom dik en waterdicht. Ze hebben ook een dikke onderhuidse vetlaag, die goed isoleert.

Voor pinguïns is het verzorgen van hun verenpak van levensbelang. Zodra een pinguïn het water uit komt, begint hij direct z'n veren te poetsen. Hun verenpak bestaat uit kleine, overlappende veertjes. Pinguïns vetten die veertjes steeds in om ze waterafstotend te maken. Dit vet maken ze zelf. Met hun snavel gaan ze naar een plekje bij hun staartwortel waar ze een klier hebben zitten, die een vette, wasachtige stof maakt. Deze vette stof verdelen pinguïns met hun snavel over al hun veren. Hun kop moet natuurlijk ook verzorgd en dus ingevet worden. Dat doen ze door vet op hun vleugels te smeren en dan met hun vleugels over hun kop heen te wrijven.

Camouflage

In het water doen pinguïns er alles aan om niet op te vallen. Alle pinguïns hebben een zwarte rug en witte buik. Daardoor zijn ze goed gecamoufleerd als ze zwemmen aan het wateroppervlak. Vanuit de lucht bekeken vallen ze niet op in de donkere zee, en vanuit het diepe water valt hun witte buik weg tegen de achtergrond van de lichte lucht.

